

Diwygio'r Rheolau Sefydlog: Rheolau Sefydlog 11.10 a 12.6(i)

Mawrth 2026

Yn unol â Rheol Sefydlog 11.7(iv), y Pwyllgor Busnes sy'n gyfrifol am wneud argymhellion ar arferion a gweithdrefnau cyffredinol y Senedd, gan gynnwys unrhyw gynigion ar gyfer ail-wneud y Rheolau Sefydlog neu eu diwygio.

Mae'r adroddiad hwn yn argymhell dau ddiwygiad i'r Rheolau Sefydlog, i ddileu'r cyfyngiadau o ran pryd y caiff y Senedd gyfarfod fel arfer. Mae'n argymhell bod y diwygiadau hyn i ddod i rym o ddechrau'r Seithfed Senedd, er mwyn gwneud y mwyaf o'r hyblygrwydd sydd ar gael i'r Seithfed Senedd pan fydd yn ystyried y ffordd orau o drefnu ei busnes ar gyfer y cyfarfod llawn a'r pwyllgorau.

Cynigir y diwygiadau ar ôl ystyried argymhellion Pwyllgor Senedd y Dyfodol yn ei adroddiad *Busnes seneddol yn y Seithfed Senedd*.

1. Cefndir

1. Yn ei adroddiad *Busnes seneddol yn y Seithfed Senedd*, argymhellodd Pwyllgor Senedd y Dyfodol fel a ganlyn:

“Er mwyn rhoi'r hyblygrwydd i'r Seithfed Senedd drefnu busnes yn y ffordd y mae'n penderfynu sydd orau, rydym yn argymhell bod y Pwyllgor Busnes yn ystyried a ddylid dileu Rheol Sefydlog 12.6 (i) (sy'n ymwneud â phryd y dylid cynnal Cyfarfodydd Llawn fel arfer), cyn diwedd y Chweched Senedd.”¹

2. Argymhellodd Pwyllgor Senedd y Dyfodol hefyd fod y Pwyllgor Busnes:

“[...] yn ystyried a ddylid diwygio Rheol Sefydlog 11.10 (sy'n ymwneud â'r amseroedd y dylid amserlennu busnes fel arfer ynddynt) cyn diwedd y Chweched Senedd.”²

2. Ystyriaeth y Pwyllgor Busnes

3. Trafododd y Pwyllgor Busnes argymhellion Pwyllgor Senedd y Dyfodol, a'r opsiynau ar gyfer mynd i'r afael â hwy, yn ei gyfarfod ar 16 Hydref 2025.
4. Yn dilyn y cyfarfod hwn, ymgynghorodd Rheolwyr Busnes â'u grwpiau gwleidyddol cyn dychwelyd i wneud penderfyniadau mewn cyfarfod ar 13 Tachwedd 2025.

3. Penderfyniad

5. Mewn perthynas â Rheol Sefydlog 11.10 (sy'n ymwneud ag ystod amser ar gyfer busnes), cytunodd y Pwyllgor Busnes i argymhell diwygio'r Rheol Sefydlog hon drwy ddileu'r holl destun ar ôl y gair “tebygol” (gweler Atodiad A am y newidiadau wedi'u tracio).
6. Cytunodd y Pwyllgor Busnes i gynnig dileu Rheol Sefydlog 12.6(i) (sy'n ymwneud â'r gofyniad i gyfarfodydd llawn gael eu cynnal fel arfer ar ddydd Mawrth a dydd Mercher a dechrau am 1.30pm).

¹ Senedd Cymru, Pwyllgor Senedd y Dyfodol, *Busnes seneddol yn y Seithfed Senedd*, Mai 2025, t.21

² Ibid t.37

7. Nod y newidiadau arfaethedig i'r Rheolau Sefydlog yw gwneud y mwyaf o'r hyblygrwydd sydd ar gael i'r Seithfed Senedd o ran pennu ei hamserlen ar gyfer busnes seneddol, wrth gadw'r gofyniad i'r amserlen roi sylw i gyfrifoldebau'r Aelodau tuag at y teulu a'r etholaeth, ac i'w trefniadau teithio tebygol.

8. Ar 13 Tachwedd 2025, cytunodd y Pwyllgor Busnes i gynnig y newidiadau i'r Rheolau Sefydlog a amlinellir yn yr adroddiad hwn. Gwahoddir y Senedd i gymeradwyo'r Rheolau Sefydlog arfaethedig newydd yn Atodiad B.

4. Amseru

9. Gan fod y newidiadau arfaethedig yn ymwneud â'r cynnydd yn nifer yr Aelodau yn y Seithfed Senedd, cytunodd y Pwyllgor Busnes i gynnig y dylent ddod i rym ar ddechrau'r Seithfed Senedd.

Atodiad A: Newidiadau arfaethedig i'r Reolau Sefydlog, a nodiadau esboniadol

RHEOL SEFYDLOG 11 – Trefn Busnes		
Amserlen y Senedd		Cadw'r is-bennawd
11.10	Rhaid i amserlenni o dan Reol Sefydlog 11.9 roi sylw i gyfrifoldebau'r Aelodau tuag at y teulu a'r etholaeth neu'r rhanbarth etholiadol, ac i'w trefniadau teithio tebygol; ac fel rheol dylent geisio osgoi amserlennu busnes cyn 9.00am neu ar ôl 6.00pm ar unrhyw ddiwrnod gwaith.	Diwygio'r Rheol Sefydlog Byddai'r newid arfaethedig yn dileu'r gofyniad i'r Pwyllgor Busnes fel rheol geisio osgoi amserlennu busnes cyn 9.00am neu ar ôl 6.00pm ar unrhyw ddiwrnod gwaith.
RHEOL SEFYDLOG 12 – Busnes yn y Cyfarfodydd Llawn		
Cyfarfodydd Llawn		Cadw'r is-bennawd
12.6	Rhaid i gyfarfodydd llawn fel arfer: (i) gael eu cynnal ar ddydd Mawrth a dydd Mercher a'u bod yn dechrau am 1.30pm; (ii) ystyried busnes y llywodraeth yn gyntaf.	Diwygio'r Rheol Sefydlog Byddai'r newid arfaethedig yn dileu'r gofyniad i gyfarfodydd llawn gael eu cynnal fel arfer ar ddydd Mawrth a dydd Mercher a dechrau am 1.30pm.

Atodiad B: Y Rheolau Sefydlog fel y'u diwygiwyd

RHEOL SEFYDLOG 11 – Trefn Busnes

Amserlen y Senedd

- 11.10 Rhaid i amserlenni o dan Reol Sefydlog 11.9 roi sylw i gyfrifoldebau'r Aelodau tuag at y teulu a'r etholaeth, ac i'w trefniadau teithio tebygol.

RHEOL SEFYDLOG 12 – Busnes yn y Cyfarfodydd Llawn

Cyfarfodydd Llawn

- 12.6 Rhaid i gyfarfodydd llawn fel arfer ystyried busnes y llywodraeth yn gyntaf.